

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Domete Marin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 4 iunie 2019, în cauza penală în privința lui:

UNGUREANU Valeriu XXXXX, născut
la 04.03.1984, originar și domiciliat în r-nul
Ungheni, s. Sculeni, str. Nucului 9.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.06.2018 - 28.12.2018;

Instanța de apel: 31.01.2019 – 04.06.2019;

Instanța de recurs: 13.08.2019- 15.10.2019.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 28 decembrie 2018, Ungureanu V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani. S-a aplicat față de Ungureanu V. măsura preventivă - obligația de a nu părăsi localitatea până la devenirea sentinței definitive.

Cerința procurorului privind încasarea din contul inculpatului Ungureanu V. a cheltuielilor judiciare în sumă de 640 (șase sute patruzeci) lei, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză a fost respinsă.

Acțiunea civilă la cererea lui Vrabie M. către Ungureanu V. privind repararea prejudiciului material și moral cauzat a fost admisă parțial. S-a încasat de la Ungureanu V. în beneficiul părții vătămate Vrabie M. suma de 40624 (patruzeci mii șase sute douăzeci și patru) lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul material și 40000 (patruzeci mii) lei de prejudiciu moral, în total suma de 80624 (optzeci mii șase sute douăzeci și patru) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța *în fapt* a reținut că, la 30 ianuarie 2018, aproximativ la ora 14:00, Ungureanu V. deplasându-se pe traseul R-42 „Ungheni-Măcărești-Bărboieni”, din direcția mun. Ungheni spre or. Nisporeni, la volanul autoturismului ce-i aparține, de model „Toyota Land Cruiser” cu n/î XXXXX, neținând cont de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, și fără a ține cont de situația rutieră, în s. Măcărești, mun. Ungheni, km 20+850 metri, a tamponat pietonul Vrabie M., care a traversat strada regulamentară. În rezultatul accidentului rutier pietonului Vrabie M. i-au fost cauzate vătămări corporale sub forma de fractura cominutivă a femurului drept cu deplasarea fragmentelor osoase, fisură la nivelul colului femural pe dreapta, plăgi excoriate multiple în regiunea feței și membrilor, fractura osului femural stâng, vătămări care conform raportului medico-legal se califică ca leziuni corporale grave periculoase pentru viață.

Astfel, Ungureanu V., a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, prevăzute de pct. 10 potrivit căruia persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct. 45 alin. (1): conducătorul trebuie să conducă vehiculul ținând permanent seama de următorii factori: dexteritatea în care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; lit. c) situația rutieră; alin. (2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; pct. 46 conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă: lit. a) copii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de invaliditate; încălcări care sunt în legătură directă cu comiterea accidentului rutier în cauză și consecințele survenite.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către inculpatul Ungureanu V., care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința sa.

În motivarea apelului partea a indicat că prima instanță superficial și unilateral a examinat cauza, întemeindu-și poziția doar pe cele invocate de către organul de urmărire penală și procuror, fără a analiza în ansamblu toate circumstanțele cauzei. Instanța a selectat și a invocat în sentință, doar normele legale care prevăd câteva cerințe față de conducătorul mijlocului de transport în timpul conducerii vehiculului, neținând cont de faptul că Regulamentul circulației rutiere cuprinde o totalitate de norme ce determină circulația vehiculelor și a pietonilor pe drumurile publice ale Republicii Moldova, precum și pe teritoriile adiacente acestora.

Un alt temei pentru declararea apelului a fost faptul încălcării dreptului la apărare, atât de către instanța de judecată, cât și de către organul de urmărire penală. În acest sens, apelantul a invocat refuzul instanței și a organului de urmărire penală de a dispune efectuarea expertizei medico-legale în comisie, din motivul că o nouă expertiză ar duce la

tergiversarea examinării cauzei, concluzie pe care inculpatul a considerat-o neîntemeiată și care confirmă încă o dată examinarea unilaterală și tendențioasă a cauzei.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 4 iunie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat, cu menținerea sentinței contestate.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, motivele invocate în apelul inculpatului sunt nefondate. Urmărirea penală și judecarea cauzei în primă instanță s-a desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu s-au constatat încălcări care au atras nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate. Cauza a fost judecată în termen rezonabil, fiind respectate principiile de bază ale procesului penal.

Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, care au fost obținute legal, sunt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și corect au fost apreciate, conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Sentința cuprinde elementele definitorii condamnării prevăzute de art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, astfel este descrisă fapta infracțională, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpatului, motivele și consecințele infracțiunii săvârșite, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu a existat temei pentru a da o nouă apreciere acestora, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legale, sub aspectul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

Rezultând din aceste circumstanțe prima instanță a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei va fi atins prin aplicarea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Prin urmare, pedeapsa aplicată inculpatului Ungureanu V. este în limitele legii. În afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța a apreciat că nu există temeiuri de a interveni în sentință. Inculpatul nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricțiile prevăzute la art. 1 alin. (1) - inculpatul nu a manifestat căință activă în cadrul procesului penal și na reparat prejudiciul produs prin infracțiune.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, în interiorul termenului prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, avocatul Domente M. acționând în interesele inculpatului, a atacat-o cu recurs ordinar solicitând casarea acesteia cu adoptarea unei soluții de achitare.

În recurs, recurentul menționează că instanțele ierarhic inferioare superficial și unilateral au examinat cauza penală, întemeindu-și poziția doar pe cele invocate de către partea acuzării, fără a analiza în ansamblu toate circumstanțele cauzei. Instanțele au

selectat și au invocat în hotărâri doar normele legale care prevăd câteva cerințe față de conducătorul mijlocului de transport în timpul conducerii vehiculului, neținând cont de faptul că Regulamentul circulației rutiere cuprinde o totalitate de norme ce determină circulația vehiculelor și a pietonilor pe drumurile publice ale Republicii Moldova, precum și pe teritoriile adiacente acestora.

Analizând în ansamblu circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, apărătorul concluzionează că de către Ungureanu V. nu au fost admise încălcări a Regulamentului circulației rutiere, acesta din urmă deplasându-se cu automobilul în limita vitezei admisibile, pe partea carosabilă a traseului ce-i permitea deplasarea, iar la apariția pietonului a întreprins acțiuni pentru evitarea accidentului, acțiuni ce presupun respectarea prevederilor din Regulament.

Un alt temei pentru declararea recursului se referă la faptul încălcării dreptului la apărare a inculpatului, atât de către instanța de judecată, cât și de către organul de urmărire penală, prin neadmiterea cererii de efectuare a expertizei în comisie.

Partea apărării mai punctează faptul că dispunerea încasării prejudiciului material și moral din contul lui Ungureanu V. în beneficiul părții vătămate Vrabie M., este o concluzie neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului Domente Marin în numele inculpatului menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

În corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar în cazul în care constată că acesta nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.

Reieșind din dispoziția art. 430 Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să corespundă anumitor cerințe, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute expres de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemelor de drept ce persistă în cauza deferită judecății și care au afectat echitatea procedurilor desfășurate de instanța de apel împotriva inculpatului.

În speța dată, se constată că recurentul-avocat critică hotărârea adoptată de instanța de apel, de fapt și sentința, pledând pentru achitarea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, însă în motivarea cerințelor din recurs nu aduce careva argumente temeinice în vederea susținerii acestei poziții.

Mai mult, Colegiul Penal notează că recurentul a omis să formuleze careva critici plauzibile privitor la ilegalitatea hotărârii contestate, limitându-se doar la descrierea

detaliată a conținutului mai multor norme procesual-penale, care nu contribuie în vreun mod la suplinirea cererii de recurs cu circumstanțe de fapt și de drept pentru a fi preluată spre examinare în fond de către instanța de recurs.

Pentru acestea, Colegiul apreciază că recursul declarat de avocatul Domete Marin este mai degrabă un „*apel deghizat*”, decât un „*efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară*”, care se bazează în mod esențial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „*circumstanțe cu caracter substanțial și convingător*”, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel sau în cea a primei instanțe, în partea stabilirii vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Respectiv, Colegiul ține să noteze că, de principiu, instanța de recurs preia spre examinare doar acele critici, care sunt corespunzător argumentate de recurenți, cu arătarea legăturii cauzale dintre eroare de drept pretinsă că a fost admisă de instanța inferioară și circumstanța de fapt a cauzei căreia aceasta se circumscrie.

Pe aceeași linie de considerente, Colegiul evidențiază că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu poate face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente ce ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întreg procesul penal. Astfel, Colegiul Penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat de apărătorul inculpatului, deoarece acesta nu întrunește condițiile legale de conținut.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Domete Marin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 4 iunie 2019, în cauza penală în privința lui Ungureanu Valeriu XXXXX, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 noiembrie 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion